

ville angribe hele det store og for Hovedstaden nødvendige Foretagende (S. Hage: Hvem gør det?) Det gør det ærede Medlem (S. Hage: Nej, aldeles ikke!) — Det ærede Medlem var i Tvivl om, hvad en Frihavn er, og hvad min Mening om dens Formaal har været. Jeg skal i den Anledning med den højtærede Formands Tilladelse citere nogle Udtalelser af mig ved første Behandling af Finansloven i Efteraaret 1890. Jeg har lige fra første Færd bestemt fremhævet, at den paa den Tid almindelige, populære Opfattelse af Frihavns Betydning, hvortil ogsaa det ærede Medlem henholdt sig, aldeles ikke var min Opfattelse: „For mig er det ikke just Hovedsagen, at vi faa en Frihavn, men derimod det, at vi faa en billig Havn, . . . en Havn med de mindst mulige Afgifter og de lavest mulige Omkostninger for Handelskrøret i enhver Henseende, en Havn forsynet med Skure, Pakhuse og alt andet Tilbehør, eller moderne Indretning, med Dampkraner, Jærnbaneforbindelser osv., med størst mulige Toldlettelser, i det hele taget en Havn, hvor Trafikken i alle Retninger nyder en saadan Behandling, som man i Købmands sproget kalder kulant — kort sagt, en Nutidshavn i virkelig Forstand.“ Det var det, der var Formaalet med Anlægget af Kjøbenhavns Frihavn, og ikke nogen illusorisk Forestilling om, at vi der skulde skabe en Verdenstrafik med Manufakturvarer, Korer, Rosiner, eller hvad andet, det ærede Medlem muligvis kan have tænkt paa. — Endelig var der en lille Ting, som det ærede Medlem gentog, nemlig det, at naar man giver en almindelig Begunstigelse, en Ret, der er fælles for alle, er dette en særlig Begunstigelse for dem, der benytte den; naar man giver almindelig Afgiftsfrihed for Indtagelse af Kul til Stibsbrug ved Holværterne, saa er dette en Tilfidsættelse af de Kulplader, som Stibene ikke benytte. Det vilde være det samme, som om det ærede Medlem sagde, at naar man aabner Østre Anlæg for Publikum, saa er det en Begunstigelse for dem, som spæser der, men en Forurettelse mod dem, der ikke benytte sig af Afdgangen til at spæse der. Det er dog vist lidt uholdbart.

Formanden (Sofus Høgsbro):
Folketingsmanden for Frederiksborg Amts

2den Valgkreds (S. Hage) har bedt om Ordet for tredje Gang. Dertil kræves Tingets Samtykke. Hvis ingen begerer Afstemning, betragter jeg Samtykket som givet. (Ophold). Det er saaledes givet.

S. Hage: Jeg kan ikke forstaa, at det ærede Medlem vil fremstille min Opposition eller rettere mine Henstillinger som et Angreb paa Frihavnen, efter at jeg udtrykkelig har erkendt, at jeg erkendte dens Betydning, og mente, at den burde støttes fra det offentliges Side; man skulde blot være noget mere varsom end tidligere med at tilfidsætte den gamle Havn. Det ærede Medlem har, forekommer det mig, en Tilbøjelighed til at stille Sagerne paa Spidsen og tillægge en Mening, som man ikke har udtalt. Det kan ikke nytte, at det ærede Medlem fremstiller det, som om det var ganske naturligt, at man lagde Udvidelsen af den gamle Havn derude. Da man anlagde Frihavnen, saa var der ikke blot Tale om en Udvidelse af Kjøbenhavns Havn. Jeg tvivler meget om, at Lovgivningsmagten havde paataget sig en Rentegaranti for 8 Millioner, naar der blot havde været Spørgsmaal om en Udvidelse af Kjøbenhavns Havn og ikke Spørgsmaal om et Frihavnsanlæg, der skulde skabe en ny og større Trafik, end der var i den gamle Havn. Det var, gentager jeg, de Forudsætninger, som man gik ud fra ogsaa i Kjøbenhavns Handelstand. Med de opsparede Millioner, som Kjøbenhavns Havn havde i sin Kasse, kunde den godt have magtet Nord paa eller Syd paa, eller hvor den nu vilde, at foretage en tidssvarende Udvidelse af Kjøbenhavns Havn. Der var ingen Anledning til for hele Landet — Landet er dog ikke saa stort eller har saa store Midler til sin Raadighed — til at indgaa en saa betydelig Garanti som for 8 Millioner, naar der blot havde været Spørgsmaal om Udvidelse af Kjøbenhavns Havn paa ordinær Maade. Det er desuden ikke saa betydningsløst, at det netop er en Frihavn, man har villet anlægge, som det ærede Medlem vilde gøre det til. Der er jo allerede Virksomheder derude og vil utvivlsomt komme Virksomheder, som kun kunne drives i Frihavnen og ikke i den gamle Havn. Naar det ærede Medlem atter railleerede over mine Bemærkninger — og den